

ಶಶಿಧರ ಹಳ್ಳೇಮನಿ

ಗೋಮಿನಿಯ ಸಾಹಸ

■ ಪ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತನೊಬ್ಬ ಇದ್ದ. ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತ ತನ್ನ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅವನು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದೇಶದ ಯುವರಾಜನಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಒಂದು ಕಾಯಿಲೆ ಬಂದಿತು. ಯಾವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೂ ಅದು ಗುಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಮಾತನಾಡದೆ, ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯದೆ ಅವನು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ರಾಜವೈದ್ಯನು ಕಡೆಗೆ, 'ಈ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಂದೇ ಒಂದು ಔಷಧವಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಭೂಮಿಯ ಕೊನೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾಯಾ ಸರೋವರದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಪ್ರತೀ ದಿನ ಬೆಳಗಾಗುವಾಗ ಆಕಾಶವು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದು ಸರೋವರದ ನೀರಿಗೆ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತಂದು ಕುದಿಯಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಯುವರಾಜನು ವ್ಯಾಧಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ರಾಜನು ಮಾಯಾ ಸರೋವರದಿಂದ ನೀರು ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಏನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಡಂಗುರ ಹೊಡೆಸಿದ. ಅನೇಕರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನಿರಾಶರಾಗಿ ಮರಳಿದರು. ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ರಾಜನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ.

ರೈತನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ತಾವೂ ಯಾಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಅವರ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ತಂದೆಯ ಬಳಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ರೈತನು ಮಾತ್ರ ಸುತರಾಂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. 'ಭೂಮಿಯ ಕಡೆಯ ಅಂಚು ತಲುಪುವುದು ನೀವೇನಿಸಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ' ಎಂದು ತಿಳಿ ಹೇಳಿದ. ಆದರೆ ಸಹೋದರರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸರೋವರದ ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋದರೂ ಸಹೋದರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಕೊನೆಯ ಅಂಚು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಏರಿದರು. ಇದರಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದರೆ ಸರೋವರ ಸಿಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಬೆಟ್ಟ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಡೆಗೂ ಅವರು ಸೋತುಹೋದರು. 'ಸರೋವರವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಾವು ಗುರಿ ತಲುಪುವುದಿಲ್ಲ, ಜೀವಂತವಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಹಳ್ಳದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಜನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದು ಮಾಯಾ ಸರೋವರದಿಂದ ತಂದ ನೀರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಾಯಿತು' ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಸೋಲೆ ಬುರುಡೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿ ತಂದು ರಾಜನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ರಾಜ ವೈದ್ಯನು ನೀರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ. 'ಇವರು ಮೋಸಗಾರರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಯುವಕರು

ಮಾಯಾ ಸರೋವರದ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ರಾಜನು ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹಾಕಿಸಿದ. ರೈತನಿಗೆ ಗೋಮಿನಿ ಎಂಬ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಅಣ್ಣಂದಿರು ಮರಳಿ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ದಾರಿ ಕಾದು ಸೋತುಹೋದಳು. ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ, 'ಸರೋವರದ ನೀರು ತರಲು ನಾನು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಹೋದರರು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹುಡುಕಿ ತರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದಳು. ಅವಳ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ರೈತನಿಗೆ ಋಷಿಯಾಯಿತು. 'ನಿನಗೆ ಅದೃಷ್ಟ ಕೈಹಿಡಿಯಲಿ ಮಗಳೇ' ಎಂದು ಹರಸಿದ. ತಾಯಿ ದಾರಿಯ ಆಹಾರಕ್ಕೇಂದು ಒಂದಿಷ್ಟು ಜೋಳ, ಕಡಲೇಬೀಜ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಳು. ಮಲಗುವುದಕ್ಕೇಂದು ಒಂದು ಕಂಬಳಿ ನೀಡಿದಳು. ಗೋಮಿನಿ ತುಂಬ ದೂರ ಬಂದಾಗ ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ಬೆಳಗಾದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಯಾಣ ಮುಂದುವರೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಒಂದು ದಟ್ಟವಾದ ಮರವನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತಳು. ಮರದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಜುಟ್ಟಿನ ನೂರಾರು ಗಿಣಿಗಳಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮೈ ನೀಲಿವರ್ಣದಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗೋಮಿನಿ ಬೆಳಗಿನ ವೇಳೆ ಗಿಣಿಗಳು ಆಹಾರ ಅರಸಲು ಹೊರಡುವಾಗ ಕಂಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಕಡಲೆಯ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಳು. ಗಿಣಿಗಳು ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಋಷಿಯಿಂದ, 'ಇಂತಹ ಆಹಾರ ಕಾಣದೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳು